

Vereniging van
Economisten in Suriname

Belastingen als stuurgeld voor sociaal-economische ontwikkeling

Inhoud

- Fiscale uitdagingen.
- Investerings en belastingen.
- Relevante aanbevelingen.

Spiegel samenleving

Belastingstelsel als spiegel van samenleving:

- Vertoont de karaktertrekken van de samenleving waarin het gevormd is.
- Vormt de expressie van de wijze waarop de samenleving haar bestuurlijke prioriteiten stelt.
- Vertoont de veelvormigheid en complexiteit van bestaande maatschappelijke verhoudingen.
- Kan daardoor niet simpel en eenvoudig zijn.

Belasting als sturgeld

Inzet van belastingen als sturgeld:

- Ondernemerschap:
 - Binnenlandse productie.
 - Samenstelling binnenlandse productie.
- Buitenlandse investeringen.
- Kenniseconomie.
- Diversificatie economie.
- Arbeidsparticipatie.
- Diaspora kennis en kapitaal.
- Onderwijs en scholing.
- Monumentenzorg.
- Sport, kunst en cultuur.
- Gezondheidszorg.
- Volkshuisvesting.
- Regionale ontwikkeling en bestuursdecentralisatie.
- Milieu.

Fiscale uitdagingen

- Dient beter op maatschappelijke ontwikkelingen te zijn afgestemd.
- Dient robuuster te worden gemaakt door voor meerdere heffingsankers te gaan liggen.

Directe belastingontvangsten 2010 – 2015

Belastingsoorten	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inkomstenbelasting	924.667.152	1.286.361.000	1.644.745.211	1.449.195.000	1.209.342.941	969.320.809
Vermogensbelasting	925.380	1.596.000	791.972	1.183.000	2.396.559	3.791.427
Huurwaardebelasting	2.731.313	2.080.000	4.106.498	5.948.000	4.879.885	5.674.739
Loterijbelasting	10.917.677	11.326.000	2.731.832	2.594.000	14.032.852	2.895.069
Dividendbelasting	18.606.748	12.431.000	95.596.847	169.490.558	179.981.248	97.457.107
Casinobelasting	12.761.200	20.631.000	30.948.736	31.975.000	29.901.429	28.333.740
Totaal	970.609.469	1.334.425.000	1.778.921.097	1.660.385.558	1.440.534.912	1.107.472.892

Bron: Financiële Nota 2015, Ministerie van Financiën

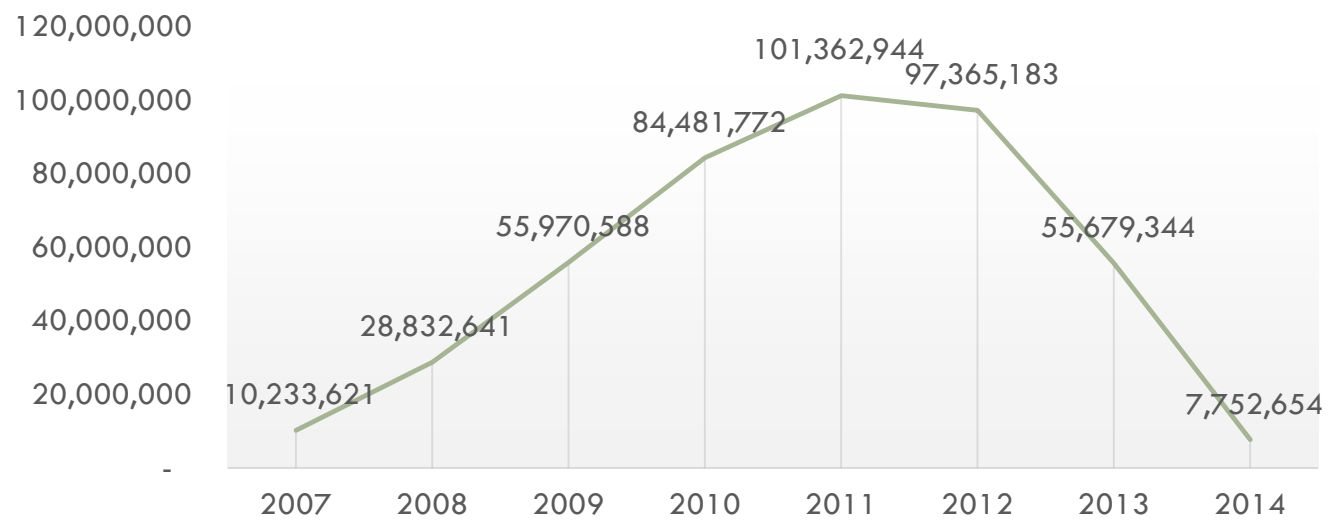

Directe belastingontvangsten 2010 - 2015

Fiscale uitdagingen

Inkomstenbelasting goud [USD]

Fiscale uitdagingen

- De internationale trend is richting belastingstelsel met brede, stabiele heffingsgrondslagen met lagere tarieven en bovendien internationaal concurrerend.
- Dient ondernemerschap en werkgelegenheid te bevorderen:
- Verschuiving belastingdruk van loon- en inkomstenbelasting naar belastingen op consumptie en milieu.
- Dient bovendien bij te dragen aan een duurzame economische ontwikkeling.
- Dient een solide financieel draagvlak te bieden voor zowel de financiering van publieke uitgaven als voor een redelijk sociaal stelsel:
 - Bedrag dat jaarlijks aan belastingen binnenkomt dient redelijk constant te zijn.

Bepalende factoren bedrijfsinvesteringen

Factoren bepalend voor bedrijfsinvesteringen:

- Verwachte afzetgroei.
- Bezetting productiecapaciteit.
- Rendementsverwachtingen.
- Financieringsmogelijkheden.

Fiscale faciliteiten ontlenen betekenis:

- Rendementsverwachtingen.
- Financieringsmogelijkheden.
- Compenseren niet voor ongunstige investeringscondities.
- Lage belastingdruk compenseert niet voor onaantrekkelijk investeringsklimaat

Beschikbare fiscale faciliteiten

Investeringswet 2001

- Vrijstelling inkomstenbelasting.
- Vrije afschrijving.
- Vrijstelling invoerrechten [verlopen].
- Investeringsaftrek [verlopen].
- Fiscale consolidatie.
- Vermindering afdracht loonbelasting [verlopen].
- Aftrek fictieve interest [verlopen].

Decreet Mijnbouw

- Vrije afschrijving.
- Vrijstelling invoerrechten.
- Herinvesteringsreserve.

Petroleumwet 1990

- Vrijstelling invoerrechten.

Beschikbare fiscale faciliteiten

Bij speciale overeenkomst met wettelijke status

- Vrijstelling invoerrechten.
- Vrije afschrijving.
- Onbeperkte verliesverrekening.
- Vrijstelling omzetbelasting.
- Vrijstelling dividendbelasting.

Wet Verbruiksbelasting Motorbrandstoffen

- Vrijstelling verbruiksbelasting motorbrandstoffen.

Grondstoffenbesluit 1997

- Vrijstelling invoerrechten.

Wet Tarief Invoerrechten 1996

- Vrijstelling invoerrechten.

Beschikbare fiscale faciliteiten

Pluspunten

- De meeste faciliteiten zoals vrijstelling invoerrechten, vrije afschrijving en investeringsaftrek zijn internationaal gangbaar.
- Faciliteiten zoals herinvesteringsreserve, fictieve aftrek van interest zijn ‘op maat’ faciliteiten.
- De verschillende faciliteiten hebben allen een liquiditeits- en rentevoordeel tot gevolgen en verlagen vooral investerings- en/of operationele kosten.
- Het Grondstoffenbesluit 1997 is eveneens een goed voorbeeld van een ‘op maat’ faciliteit.

Verbeterpunten

- De faciliteiten zijn geen onderdeel van een als ‘gunstig’ te bestempelen investeringsklimaat.
- De faciliteiten zijn onvoldoende gekoppeld aan specifieke doelen zoals vergroting van productie, werkgelegenheid en export.
- De faciliteiten worden periodiek niet beoordeeld op hun effectiviteit.
- Investsur is als instituut onder de Investeringswet 2001 nooit operationeel geweest.
- Verschillende procedures gelden voor de aanvraag en toekenning van faciliteiten.
- De promotie van beschikbare faciliteiten is niet optimaal.

Grensoverschrijdende investeringen

Belangrijke drijfveren voor grensoverschrijdende investeringen:

- Market seeking:
 - Aanboren van nieuwe markten.
- Efficiency seeking:
 - Reduceren van kosten.
- Knowledge seeking:
 - Zoektocht naar excellente kennis en vaardigheden.
- Resource seeking:
 - Toegang tot productiemiddelen die in eigen land niet beschikbaar zijn.
- Export seeking:
 - Bedienen van een regio vanuit één uitvalsbasis.

Grensoverschrijdende investeringen

- Creëren ondernemingen en arbeidsplaatsen.
- Zijn bronnen van staatsinkomen.
- Belastingen is het instrument voor de staat om geld te verdienen.
- Belastingen kan echter belemmering zijn bij grensoverschrijdende investeringen:
 - Dubbele belastingheffing.
 - Hoge bronheffingen.
 - Risico van ongelijk fiscale behandeling.

Noodzaak belastingverdragen

- Bieden zekerheid aan investeerder.
- Bieden duidelijkheid m.b.t. voorkoming van dubbele of meervoudige belasting.
- Bieden zekerheid omtrent bronheffingen en belastingplicht.
- Bieden mogelijkheid tot behalen van hoger rendement.
- Zorgen dat investeringsfaciliteiten niet ten voordele komen van budget andere verdragsstaat.
- Beschermen tegen fiscale discriminatie.
- Bieden mogelijkheid om staatsinkomsten te verhogen.
- Bieden mogelijkheid van wederzijdse administratieve ondersteuning.
- Onderstrepen positie als actief lid van internationale gemeenschap.

Belastingverdragen

Overeenkomst tussen soevereine staten waarmee wordt beoogd:

- Dubbele belasting te voorkomen voor inwoners van de verdragstaten m.b.t. genot van inkomsten en vermogensbezit in de andere verdragstaat.
- Het vrije verkeer van personen, goederen, kapitaal, kennis en arbeid over de grenzen zo min mogelijk te belemmeren.
- Het ontgaan van belastingheffing zoveel mogelijk te vermijden.
- Fiscale discriminatie van onderdanen van verdragslanden te voorkomen.
- Onderlinge bijstand bij het uitvoeren van de belastingwetten in de verdragstaten te verlenen.
- Belastingverdragen zijn bilateraal of multilateraal.

Fiscaal verdragsbeleid

Is onderdeel van integraal overheidsbeleid m.b.t. het aantrekken van buitenlandse investeringen en is gericht op:

- Het realiseren van een zo goed mogelijk resultaat m.b.t. beleidsdoelstellingen in internationaal verband.
- Het zoveel mogelijk wegnemen van belemmeringen voor het internationale economisch verkeer.
- Het aangaan van 'op maat' en kwalitatief hoogwaardige belastingverdragen.
- Het garanderen van gunstige heffingrechten m.b.t. ondermeer winst en bronheffingen.
- Het garanderen van de juiste toerekening van opbrengsten en kosten.
- Het voorkomen van vormen van misbruik, oneigenlijk en ongewenst gebruik van nationale fiscale wetgeving en belastingverdragen.
- Het voorkomen dat investeringsfaciliteiten niet ten voordele komt van het budget van de andere verdragsstaat.

Strategische verdragsagenda

Strategische verdragsagenda:

- Welke landen komen in aanmerking.
- Wat zijn de overwegingen:
 - Omvang financieel-economische betrekkingen.
 - Toekomstverwachtingen m.b.t. financieel-economische betrekkingen.
 - Politieke redenen.
- Wat wordt de prioriteitsstelling.
- Wat wordt de voorbereiding.
- Wat wordt het werkprogramma.
- Welke capaciteit is nodig.
- Wie gaat onderhandelen.
- Wat wordt het resultaat.
- Wat wordt de promotie.

CARICOM Belastingverdrag

- Artikel 72, Revised Treaty of Chaguaramas verplicht CARICOM lidstaten om aan te gaan:
- *'Among themselves an agreement for the avoidance of double taxation in order to facilitate the free movement of capital in the Community'*.
- Centrale rol bij belastingharmonisatie.
- Zo min mogelijke belemmering vrije verkeer van personen, goederen, kapitaal, kennis en arbeid:
 - Voorkomen van dubbele belastingen voor inwoners van lidstaten.
 - Voorkomen van het ontgaan en ontduiken van belastingen door inwoners van lidstaten.
 - Tegengaan van fiscale discriminatie door lidstaten van elkaars onderdanen.
- Van toepassing op belastingen naar inkomen, winst en vermogen.
- Bronbeginsel:
 - Economische activiteit wordt belast bij de bron of waar het plaatsvindt.
- Doel van belastingharmonisatie:
 - *'To create a level tax-paying field to facilitate the movement of goods and factors of production'*.

CARICOM Belastingverdrag

'Agreement among the Governments of the Member States of the Caribbean Community for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income, Profits or Gains and Capital Gains and for the Encouragement of Regional Trade and Investment.'

Preamble

'The Governments of the Member States of the Caribbean Community desiring to include an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, profits or gains and capital gains and for the encouragement of Regional Trade and Investment.'

CARICOM Belastingverdrag

Scope of Agreement

'This Agreement shall apply to any person who is a resident of Member State in respect of which it has entered into force in accordance with Article 28.'

Taxes Covered

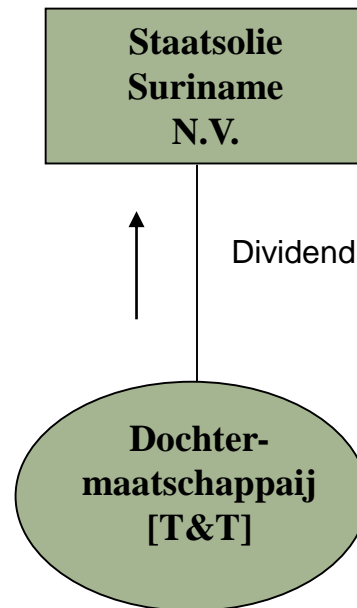
'This Agreement shall apply to taxes on income, profits or gains and capital gains arising in a Member State in respect of which the Agreement has entered into force in accordance with Article 28 and which are listed in Schedule I.'

CARICOM Belastingverdrag

	Suriname	Guyana	Trinidad & Tobago	Barbados	Jamaica	CARICOM Belastingverdrag
Dividends	25	15	10/15	15	25/33 $\frac{1}{3}$	-
Interest	-	15	20	15	25/33 $\frac{1}{3}$	15
Royalties from patents, know how, etc.	-	10	20	15	25/33 $\frac{1}{3}$	15
Rentals	-	10	-	40	-	-
Management fees	-	10	-	15	25/33 $\frac{1}{3}$	15
Insurance premiums	-	6/10	-	-		-
Services	-	-	-	-	-	-

CARICOM Belastingverdrag

- Dividendbelasting [25%] verschuldigd in T & T.
- CARICOM Belastingverdrag niet van toepassing.
- CARICOM Belastingverdrag van toepassing dan dividendbelasting in T & T [0%].

Suriname en enkele CARICOM lidlanden

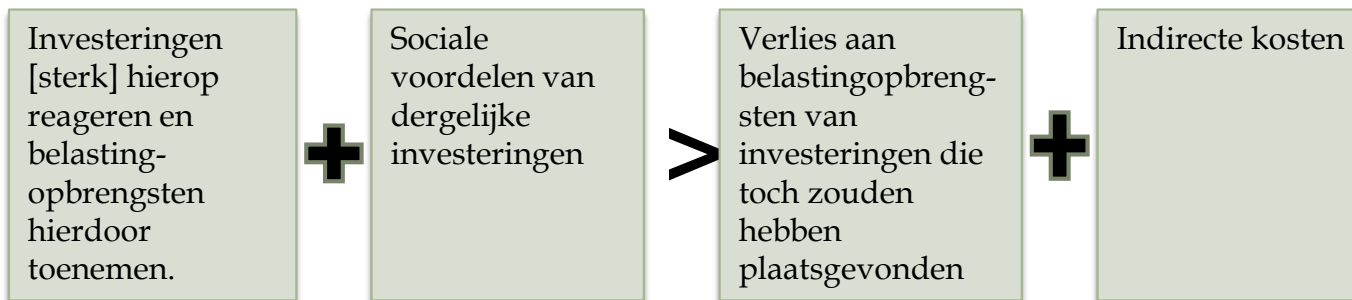
Vereniging van
Overeenkomsten in Suriname

Suriname (2)	Guyana (3)	Jamaica (15)	Barbados (32)	Trinidad & Tobago (18)
▪ The Netherlands ▪ Indonesia	▪ Canada ▪ United Kingdom ▪ Other CARICOM member states:	▪ Canada ▪ China ▪ Denmark ▪ France ▪ Germany ▪ Israel ▪ Norway ▪ Sweden ▪ Switzerland ▪ United Kingdom ▪ United States ▪ Spain ▪ France ▪ Mexico ▪ Other CARICOM member states	▪ Canada ▪ China ▪ Cuba ▪ Finland ▪ Norway ▪ Sweden ▪ Switzerland ▪ United Kingdom ▪ United States ▪ Austria ▪ The Netherlands ▪ Malta ▪ Venezuela ▪ Mauritius ▪ Botswana ▪ Mexico ▪ Spain ▪ Panama ▪ Luxembourg ▪ Iceland ▪ Bahrain ▪ Qatar ▪ San Marino ▪ Singapore ▪ Czech Republic ▪ Ghana ▪ Portugal ▪ Rwanda ▪ Italy ▪ Slovak Republic ▪ Cyprus ▪ Other CARICOM member states	▪ Canada ▪ Denmark ▪ France ▪ Germany ▪ Italy ▪ Norway ▪ Sweden ▪ Switzerland ▪ United Kingdom ▪ United States ▪ India ▪ Venezuela ▪ China ▪ Luxembourg ▪ Spain ▪ Montserrat ▪ Brazil ▪ Other CARICOM member states

Raamwerk fiscale faciliteiten

Raamwerk van fiscale faciliteiten:

- Bevat een duidelijke beleidsrichting.
- Te stimuleren investeringen en sectoren.
- Te realiseren doelen.
- Beschikbare faciliteiten:
 - Beschikbaarheid van kapitaal.
 - Investeringskosten.
 - Verhogen van rendement.
 - Skills en capabilities.
 - Regionale ontwikkeling.
- Afweging van mogelijke kosten en potentiële voordelen:

Ontwerp fiscale faciliteiten

Uitgangspunten bij het ontwerpen van fiscale faciliteiten:

- Investerings die voor stimulering in aanmerking komen moeten vooraf duidelijk worden bepaald.
- Mogelijke kosten en potentiële voordelen moeten bij introductie tegen elkaar worden afgewogen.
- Moeten na invoering periodiek op hun effectiviteit worden geëvalueerd.
- Correcte evaluatie vereist een duidelijke vermelding van specifieke doelen bij toekenning.
- Moeten termijn gebonden zijn om na evaluatie de mogelijkheid tot verlenging te kunnen beoordelen.
- Compositie moet simpel zijn.
- Verkrijgingsprocedure moet eenvoudig, transparant en klantvriendelijk zijn.
- Beschikbaarheid van teveel faciliteiten moet worden voorkomen.

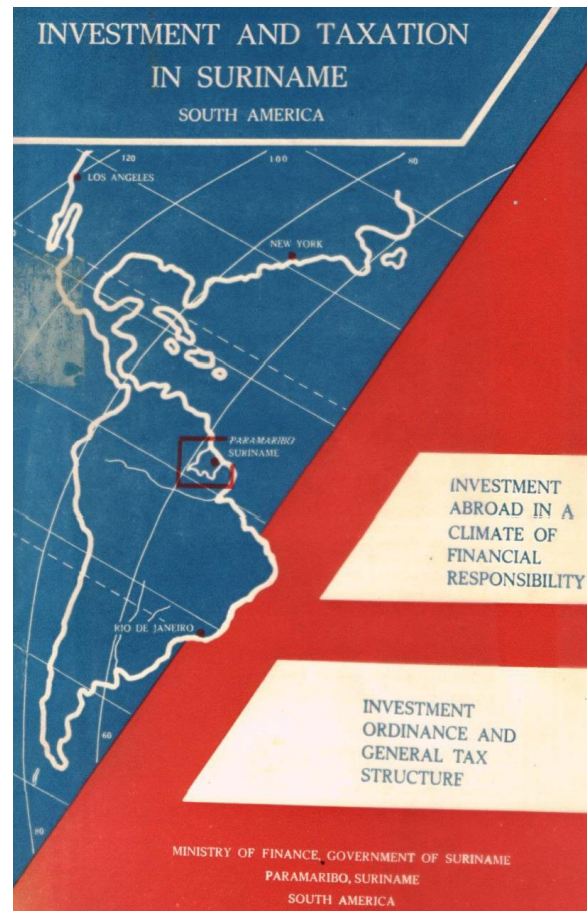

Promotie investeringen

Relevante vragen bij het promoten van investeringen:

- Wat dient te worden gepromoot?
- Wie is de 'target' investeerder?
- Hoe dient te worden gepromoot?
- Waar dient te worden gepromoot?
- Onderdeel van de promotie zijn tevens de beschikbare fiscale faciliteiten.

Investeringswet 1960

Investeringswet 1960

- STABLE GOVERNMENT
- FRIENDLY ATMOSPHERE
- TRANSFERABILITY OF PROFITS AND CAPITAL
- SKILLED AND ADAPTABLE LABOR
- MINERALS & TIMBER
- QUALIFYING AREA FOR WESTERN HEMISPHERE TRADE CORPORATIONS
- THIRTY PERCENT CORPORATE TAX CEILING
- SPECIAL TAX RELIEF FOR NEW INDUSTRIES

For information on taxation in Suriname:
please write to the Ministry of Finance,
Paramaribo, Suriname, South America.

For general information about Suriname:
to the Government Information Service - P.O.B. 1139
Paramaribo, Suriname, South America.

Investeringswet 1960

To the prospective investor in Suriname,

'The policy of the Suriname Government is to maintain and combine a sound fiscal climate with a climate conducive to private investment. Current development projects constitute a heavy drain on the treasury and the continued development of the country will increase this burden in the future. However, while government revenues are important both from monetary and budgetary points of view, the economy, as a development economy, cannot sustain heavy taxation.'

'While public investment may provide basic facilities and incentive-, the impetus for a sustained growth of employment, local production and national income must be provided by private enterprise. The Government therefore considers it desirable to promote private investment by moderate taxation in general and by special allowances for new investment.'

Investeringswet 1960

'This promotion of private investment is the purpose of the Investment Ordinance. It provides for certain allowances in the field of taxation with respect to the establishment of new enterprises and the expansion of existing enterprises.'

'The purpose of this booklet is to provide an English translation of the Investment Ordinance and to make available in concise form additional information about taxation in Suriname. The booklet does not purport to convey a comprehensive understanding of the investment climate in Suriname. Additional information about taxation may be obtained from the Ministry of Finance. Information and material of a general nature are obtainable from the Government Information Service and the Economic Information Division of the Ministry of Economic Affairs.'

Investeringswet 1960

'The level and structure of the country's tax system are probably of as much interest to the prospective investor as are the tax relief provisions of the Investment Ordinance. Suriname has long maintained moderate tax rates, including a 30% ceiling on corporate income tax, no withholding taxes on dividends and interest, and the absence of sales and turn-over taxes. We feel that such fundamental incentives should be as effective as the facilities provided by the Investment Ordinance.'

'We hope that you will find the information contained in the booklet useful. Obviously, we hope further that the incentives outlined herein may serve to influence your decision to establish in Suriname.'

*Dr. J. Sedney
(Minister of Finance)*

Investeringswet 1960

Facilities Available and Government Policy

'The Investment Ordinance provides for the extension of facilities with respect to qualified new enterprises in the field of income tax and import duty. Facilities may be extended prior to the actual establishment of an enterprise for a specific project.'

'In the income tax field an election may be made between an income tax exemption for a period ranging from five to ten years (depending on the amount of initial investment), and discretionary depreciation of the initial investment (Articles 4, 5, 6).'

'The Ordinance further provides for certain exemptions from the payment of import duty on capital goods and raw materials to be used in the new enterprise. Facilities with respect to depreciation allowances and exemption from import duty may also be extended in the case of the expansion of an existing enterprise (Article 21).'

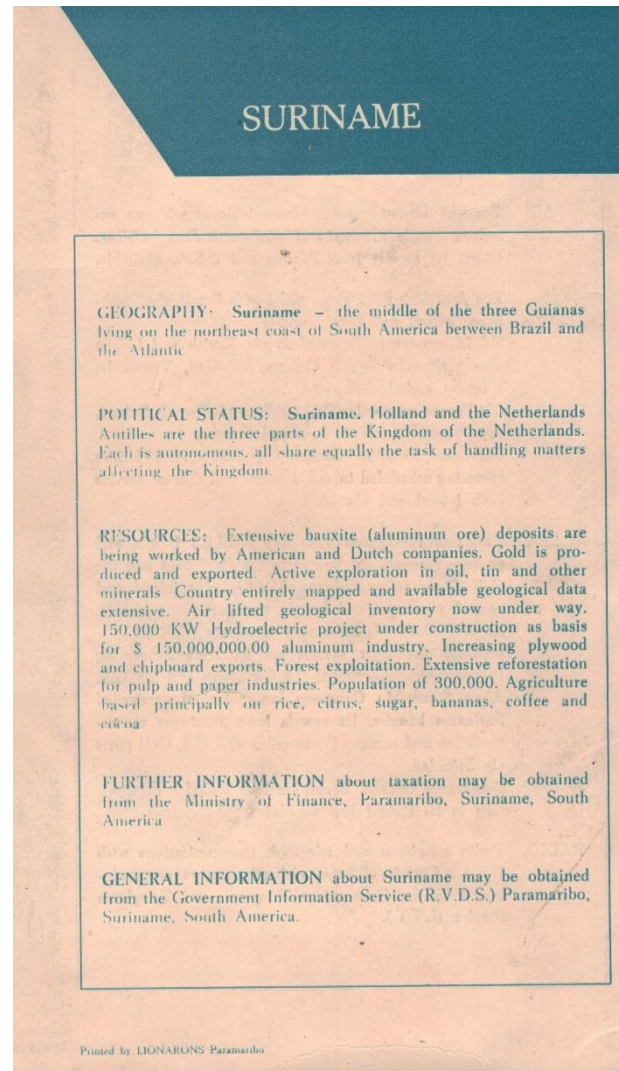
Investeringswet 1960

'The Ordinance moreover introduces more liberal provisions for the carry-over of losses than was the case under previously existing legislation. Losses may now be set off against subsequent profits for a period of seven years after the year in which the losses were incurred (Article 21).'

'The economic policy of Suriname with respect to the encouragement of new investments is directed toward the widening of the base of the country's economy, the increase of employment and the expansion of local production, especially labor intensive production. On the other hand it is the intent of the Government to maintain a sound fiscal policy to insure both a stable currency and balanced budget. Facilities provided for in the Investment Ordinance will thus be made available in cases where the policies with respect to the encouragement of new investments and the maintenance of a sound policy strike a balance.'

Investeringswet 1960

Relevante aanbevelingen

- Maak het belastingstelsel stabiel.
- Ontwikkel 'op maat' fiscale faciliteiten.
- Ontwikkel 'op maat' fiscaal verdragsbeleid.
- Ontwikkel raamwerk voor het aangaan van belastingverdragen.
- Identificeer adspirant verdragslanden.
- Ratificatie CARICOM Belastingverdrag nog niet.
- Bepaal eerst duidelijk inhoudelijke positie vanuit Surinaams economisch perspectief.
- Benader traject integraal: Financiën, HI, BuZa.
- Promoot effectief.